

Prostaatpunctie of biopsie

Binnenkort wordt u verwacht in het ziekenhuis voor een prostaatpunctie. In deze folder informeren wij u over dit onderzoek.

Wat is een prostaatpunctie?

Bij een prostaatpunctie haalt de uroloog met een naald meerdere, minimaal twaalf stukjes weefsel weg uit de prostaat. Een punctie noemt men ook wel een biopsie. Het weggehaalde weefsel wordt onderzocht. Zo kan men nagaan of er mogelijk een kwaadaardig gezwel aanwezig is.

Het weghalen van het weefsel kan op 2 manieren gebeuren:

1. Via de huid, dit noemen wij transperineale biopsie
2. Via de endeldarm, dit noemen wij transrectale biopsie

De uroloog bepaalt op welke manier de biopten genomen worden.

Vorbereiding thuis

- Als de uroloog met u afgesproken heeft dat er transrectale biopten afgenomen worden, dan is er een recept voor medicijnen (antibioticakuur) naar uw eigen apotheek gestuurd. U haalt de medicijnen zelf op. Neem de antibiotica in volgens voorschrift op de verpakking. Maak de kuur altijd af. Zo voorkomt u een ontsteking na de punctie.
- U mag thuis één uur voor het onderzoek twee keer 500 milligram paracetamol innemen.
- Als de uroloog met u afgesproken heeft dat er transperiniale biopten afgenomen worden, dan verzoeken wij u voorafgaand aan het onderzoek het scrotum (balzak) te scheren.
- Gebruikt u bloedverdunnende medicijnen overleg dan met de uroloog of u hiermee tijdelijk moet stoppen.
- Probeert u op de ochtend van het onderzoek ontlasting te hebben?
- Wij adviseren u om onder begeleiding met de auto naar het ziekenhuis te komen. Het wordt afgeraden om na het onderzoek naar huis te fietsen of zelf naar huis te rijden.

De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelinge) voorlichting van uw specialist of behandelaar.

Het onderzoek

1. Transperiniale bipten

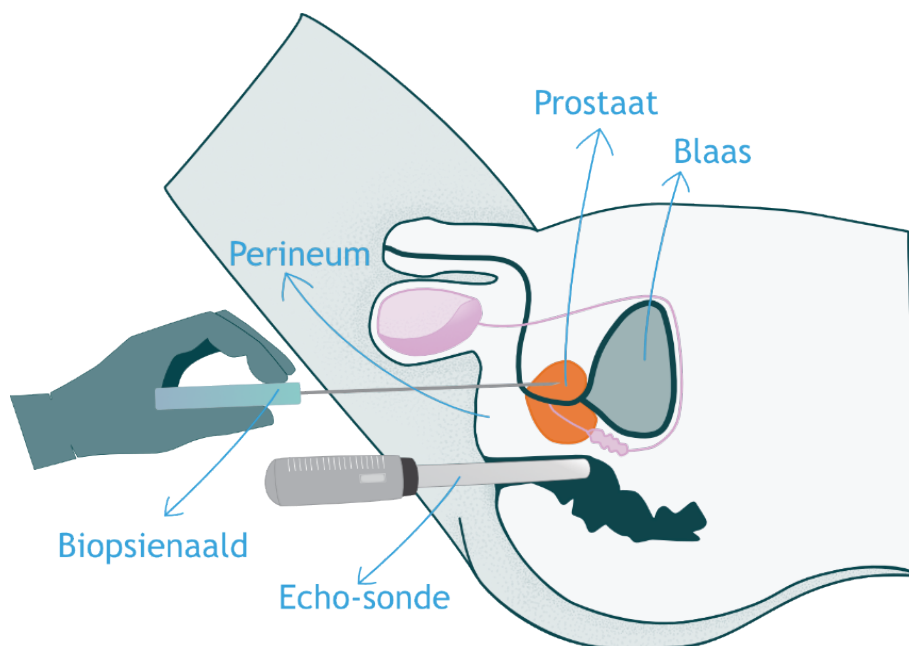
Tijdens het afnemen van de bipten worden de MRI-beelden die vooraf gemaakt zijn gebruikt, om gericht in de verdachte afwijking(en) te prikken. Dit worden fusiebipten (of fusiebiopsie) genoemd. Daarnaast worden vaak nog enkele bipten afgenomen op vaste plekken in de prostaat, daar waar prostaatkanker frequent voorkomt, maar niet altijd zichtbaar is op de MRI.

U ligt tijdens het onderzoek op een speciale behandeltafel met u benen opgetrokken in de beensteunen. Voordat de bipten worden afgenomen voelt de uroloog aan de prostaat met zijn vinger via de anus en wordt de huid van het perineum gedesinfecteerd.

Het perineum is de huid tussen de anus en de balzak. Daarna wordt de huid van het perineum en het weefsel tussen de huid en prostaat verdoofd met een dunne naald. De bipten worden afgenomen met een naald, die via het perineum heel precies in de prostaat wordt gebracht. Met de echokop die via de anus wordt ingebracht wordt de naald gevolgd en kan precies worden bepaald waar de bipten moeten worden afgenomen.

Het nemen van transperineale prostaatbipten geeft een kleinere kans op een infecties.

Dit onderzoek duurt ongeveer 45 minuten

2. Transrectale biopten

Op aanwijzing van de verpleegkundige neemt u plaats op de onderzoektafel. U ligt op uw linkerzij met de knieën richting uw neus getrokken.

De arts onderzoekt eerst met zijn vinger via de endeldarm uw prostaat. Daarna brengt hij het instrument, dat de dikte heeft van een duim, langzaam via de anus naar binnen. Op het beeldscherm kan de uroloog zien of het instrument zich op de juiste plaats bevindt. Wanneer u zich goed ontspant, zult u het inbrengen van het instrument in het algemeen niet als pijnlijk ervaren. Een beetje mee persen vergemakkelijkt het inbrengen. U kunt een drukkend gevoel hebben alsof u naar het toilet moet, dit gevoel duurt maar even.

Door het instrument worden geluidsgolven uitgezonden. Deze golven weerkaatsen tegen het prostaatweefsel en brengen op die manier uw prostaat in beeld op het beeldscherm. Een speciale naald wordt via een echografie instrument in de anus ingebracht. De uroloog neemt zo minimaal twaalf stukjes weefsel uit de prostaat. Het onderzoek is onaangenaam. Dit onderzoek duurt ongeveer 20 minuten.

3. Na het onderzoek

Verschijnselen direct na het onderzoek:

- Licht bloedverlies kan voorkomen in de urine als u weer thuis bent. U ziet dat de urine rood van kleur is. Dit kan enkele dagen duren.
- Door ongeveer 2 liter water of thee te drinken (geen koffie) gedurende de dag spoelt u de blaas door. Hierdoor wordt de urine meestal minder bloederig en voorkomt u dat er stolsels ontstaan.
- Ook kan er tijdelijk bloed bij het sperma en/of ontlasting zitten. Dit is meestal onschuldig en verdwijnt vanzelf.

Leefregels na het onderzoek

Het is belangrijk dat u zich aan de volgende leefregels houdt:

- De dag na de ingreep mag u uw werkzaamheden hervatten.
- U kunt de eerste paar dagen beter geen alcohol drinken, dit heeft een nadelig effect op de bloedstolling.
- U kunt de eerste dagen beter geen geslachtsgemeenschap hebben. Door rust genezen de wondjes beter en kunnen complicaties zoals bloedingen voorkomen worden.
- Het is verstandig de eerste week na het onderzoek rustig aan te doen en niet te fietsen, zwaar tillen of heel actief sporten of zwaar lichamelijk werk te doen.
- Het herstarten van bloedverdunnende medicijnen gebeurt in overleg met de uroloog.

De uitslag

De uitslag krijgt u ongeveer anderhalve week na het onderzoek. Wij raden u aan samen met een familielid te komen.

Complicaties

Heeft u na de ingreep veel pijn of koorts (38,5 graden of meer) of donker rood bloedverlies met stolsel. Of kunt u niet meer plassen: neem dan contact op met de polikliniek urologie (040) 888 83 90. In de avond-/ nacht of in het weekend kunt u contact opnemen met de Spoedeisende Hulp via telefoonnummer (040) 888 88 11.

Belangrijke telefoonnummers

- Heeft u vragen over de ingreep zelf, dan kunt u bellen met de polikliniek urologie (040) 888 8390.
- Bent u verhinderd? Bel dan zo snel mogelijk, **minimaal 24 uur voor de afspraak**, met de polikliniek om een nieuwe afspraak te maken.